

at de Danske kom ind i Sysselraadet, den allerstørste Betydning, hvad jeg for mit Vedkommende i øvrigt gør, følger ikke deraf, at det er rigtigt at sammensætte Sysselraadet saaledes, at der skal lige saa mange af den forsvindende lille danske Befolkning ind i dem som af Grønlændere. Men naar det foreslaas, tænker jeg mig, at den højtærede Minister ved noget om den grønlandske Befolknings Stilling til denne Tanke, og derfor vil jeg gerne spørge den højtærede Indenrigsminister: Hvad siger Grønlænderne selv til dette, at der skal lige saa mange Danske i Sysselraadene som Grønlændere? Det er jo muligt, at Grønlænderne ikke har noget at indvende imod den Styreform.

Et tredje Middel, og efter min Mening Hovedmidlet til Forbedring af Forholdene i Grønland, er naturligvis Ophjælpning af den grønlandske Økonomi, og i den Anledning vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger om den grønlandske Monopolhandel. Jeg skal erkende, at der ud fra mit Partis Grundbetragtning ikke kan gøres nogen principiel Indvending imod, at det er Staten, der driver Handel paa Grønland. Vor Dom om denne Sag maa være afhængig af, paa hvilken Maade denne samfundsmæssige Handel drives, og atter dér igen være afhængig af, om dette Monopol fra dansk Side udnyttes paa en saadan Maade, at man kan sige, at det er fuldt fair overfor Grønlænderne. Men her har jeg mine Tvivl, det vil jeg ikke lægge Skjul paa; jeg tvivler noget om, at Grønlænderne behandles fuldt ud efter Fortjeneste. Jeg er tilbøjelig til at mene, at de Priser, man betaler for de grønlandske Varer, gennemgaaende ikke staar i det rigtige Forhold til disse Varers Værdi, og jeg vil gerne forbeholde mig i Udvalget at søge nærmere Oplysning om, hvorledes det forholder sig med denne Sag. Jeg skal derfor her kun til Forsvar for denne Nysgerrighed anføre et enkelt Eksempel paa Priserne. I 1916 betalte man fra dansk Side i Grønland 4 Ø. pr. kg Hellefisk. Denne Hellefisk blev saa ført til Danmark, og saltet og røget kostede den i Detailhandelen her i København 2 Kr. 20 Ø.—2 Kr. 40 Ø. og i udskaaret Tilstand 2 Kr. 60 Ø. indtil op til 2 Kr. 80 Ø. pr. kg. Det vil altsaa sige, at Varen, i det Øjeblik den var brugelig for den danske Husmoder, kostede 70 Gangesaa meget, som den kongelige grønlandske Handel gav for Raaproduktet i Grønland. Det er kun eet Eksempel anført til Forsvar for, at jeg gerne vil vide nærmere Besked.

Det var jo nemlig muligt, at man

kunde ophjælpe Grønland ikke saa lidt, dersom man i Grønland betalte en højere Pris for de Produkter, Grønlænderne er i Stand til at fremstille fra deres Land, og jeg tror ikke, at den Indvending, som man saa tidt hører, holder Stik, nemlig den Indvending, at hvis Grønlænderne fik en højere Pris, vilde de straks kaste sig over den Næringsvej, hvis Udbytte gav den højere Pris. En saadan Indvending vilde være berettiget, hvis man successivt betalte enkelte Produkter med en væsentlig højere Pris; men hvis man efter en Undersøgelse over hele Linien hæver Priserne, ser jeg ikke, at den Betragtning længere er holdbar.

Den Pris, man betaler for de grønlandske Produkter, spiller ogsaa paa en anden Maade en Rolle, thi efter det foreliggende Forslag skal de Kasser, man vil oprette paa Grønland, og som til Dels er de samme som de nuværende, have 20 pCt. af Værdien af de indhandlede Varer plus den ene Procent fra Tjenestemændene. Men hvad er Værdien af de indhandlede Varer? Det er netop Spørgsmaalet: Er det den Værdi, de vilde have efter Verdensmarkedets Pris, en Pris, der før har interesseret det høje Ministerium og dets Medlemmer i meget stærk Grad, eller er det den meget lave og maaske for lave Pris, som man hidtil har betalt Grønlænderne? Jeg mener, det er noget, som nærmere bør undersøges.

Dernæst vil jeg, da Grønland er til Behandling, ogsaa gøre opmærksom paa, at jeg har savnet nogle Bemærkninger fra de højtærede Ministre om, hvad man administrativt skal foretage sig for at faa noget mere ud af Grønland, selv om det maaske nok er rigtigt, at der ikke er noget om dette i Lovforslaget. Vi maa nemlig ikke lukke Øjnene for her i Danmark, at paa visse Punkter har det ikke været til Held for Grønlænderne, at de er kommet under denne stærkere kulturelle Paa-virkning Syd fra. Det har f. Eks. ført med sig, at de har faaet Jagtvaaben, som har en ganske anderledes Virkning end de Jagtvaaben, de har brugt i gamle Dage, og som derfor har sat dem i Stand til helt eller delvis at udrydde Dyr, der tidligere spillede en stor Rolle for dem, eller jage disse Dyr langt bort, saaledes at de nu vanskeligt er tilgængelige for dem. Jeg skal nævne, at Grønlænderne enten helt eller delvis har udryddet saadanne betydningsfulde Jagtdyr som Rensdyret, Ederfuglen, der i de fleste Egne er blevet i allerhøjeste Grad begrænset i Tal, at de mange Steder er stærkt paa Vej til at udrydde Laksen, og